

Dansekunsten i det frie feltet – hvor vil vi?

DANSENS
HVS

DANSEINFORMASJONEN

18. oktober 2019

Høvik Ballett
(1969-1989)
markerer
starten på
det frie feltet

Statlig støtteordning 1982

- Jobbet frem av NoDa, DTS og de frie gruppene
- Formelle kriterier, nesten lik DTS
- Ingen kvalitetsvurdering
- Innstillingsutvalg (3 oppnevnt KUD og 2 oppnevnt DTS)
- 3 millioner
  - Høvik Ballett (380 000 kr),
  - Collage Dansekompagni (380 000 kr.)
  - Dansekompagniet Kantarellen (350 000 kr)

KLASSEKAMPEN 22 FEB. 1982 OSLO

Statstøtte til frie teatergrupper

Oslo (NTB): I alt 16 av de 43 sceniske gruppene som har søkt om støtte for i år, er tilgodesett med midler fra Kulturdepartementet. Departementet har nylig fordelt de tre millioner kroner som for første gang er stilt til disposisjon over statsbudsjettet til dette formålet.

Et innstillingsutvalg med dramaturg Haldis Hoas i spissen, har bistått departementet i fordelingen. Øvrige medlemmer har vært Liv Nedrum, Torill Øyen, Ina Guro Moen og Sigurd Lysbakken.

Følgende dansegrupper har fått støtte: Høvik Ballett (380 000), Collage Dansekompagni (380 000) og Dansekompagniet Kantarellen (350 000).

Teatergrupper: Tramteatret (300 000), Grenland Friteater (300 000), Teatret Rundt-Omkring (265 000), Perleporten Teatergruppe (265 000), Musidra (265 000), Saltkompagniet Teater (110 000), Cabaretgruppen (110 000), Petrusjka Teater (110 000), Studio (70 000), Campbellerteatret (15 000), Vibeke Helgesens Dukketeater (10 000), Pernille Ankers Musikkteater (10 000) og Fillokus Teater (10 000).

I år er det for første gang avsatt penger på statsbudsjettet til frie sceniske grupper. Midlene for 1982 er fordelt slik: Høvik Ballett 380.000 kroner, Collage Dansekompagni 380.000 kroner, Dansekompagniet Kantarellen 350.000 kroner, Tramteatret 300.000 kroner, Teatret Rundt-Omkring 265.000 kroner, Perleporten Teatergruppe 265.000 kroner, Musidra 265.000 kroner, Saltkompagniet Teater 110.000 kroner, Cabaretgruppen 110.000 kroner, Petrusjka Teater 110.000 kroner, Studio 70.000 kroner, Campbellerteatret 15.000 kroner, Vibeke Helgesens Dukketeater 10.000 kroner, Pernille Ankers Musikkteater 10.000 kroner og Fillokus Teater 10.000 kroner.

26. FEB. 1982

Teaterstøtte

Arbeider-Avisa

Tre fire dansegrupper og 13 frie teatergrupper får statsstøtte i år. 1982 er det første året det er avsatt midler på statsbudsjettet til slike grupper, og bevilgningen er på tre millioner kroner. Midlene ble fordelt slik: Høvik Ballett fikk 380.000 kroner, Collage Dansekompagni 380.000 kroner, og Dansekompagniet Kantarellen 350.000 kroner. Av teatergruppene fikk Tramteatret 300.000 kroner, Grenland Friteater 300.000 kroner, Teatret Rundt-Omkring 265.000 kroner, Perleporten Teatergruppe 265.000 kroner, Musidra 265.000 kroner og Saltkompagniet Teater 110.000 kroner. Cabaretgruppen fikk 110.000 kroner, Petrusjka Teater 110.000 kroner, Studio 70.000 kroner, Campbellerteatret 15.000 kroner, Vibeke Helgesens Dukketeater 10.000 kroner, Pernille Ankers Musikkteater 10.000 kroner og Fillokus Teater 10.000 kroner.

23. FEB. 1982

Kulturstøtte til scene-grupper

Oslo (NTB): I alt 16 av de 43 sceniske gruppene som har søkt om støtte for i år, er tilgodesett med midler fra Kulturdepartementet. Departementet har nylig fordelt de tre millioner kroner som for første gang er stilt til disposisjon over statsbudsjettet til dette formålet.

Et innstillingsutvalg med dramaturg Haldis Hoas i spissen, har bistått departementet i fordelingen. Øvrige medlemmer har vært Liv Nedrum, Torill Øyen, Ina Guro Moen og Sigurd Lysbakken.

Følgende dansegrupper har fått støtte: Høvik Ballett (380 000), Collage Dansekompagni (380 000) og Dansekompagniet Kantarellen (350 000).

Teatergrupper: Tramteatret (300 000), Grenland Friteater (300 000), Teatret Rundt-Omkring (265 000), Perleporten Teatergruppe (265 000), Musidra (265 000), Saltkompagniet Teater (110 000), Cabaretgruppen (110 000), Petrusjka Teater (110 000), Studio (70 000), Campbellerteatret (15 000), Vibeke Helgesens Dukketeater (10 000), Pernille Ankers Musikkteater (10 000) og Fillokus Teater (10 000).

22. FEB. 1982

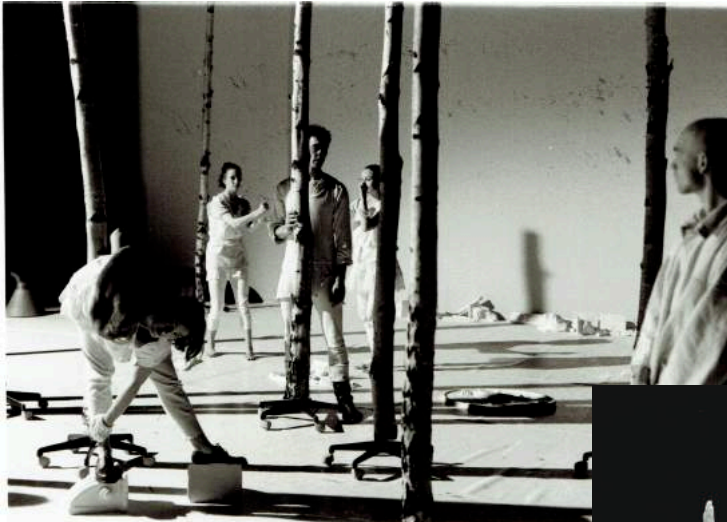
Støtte til teater

4601 KRISTIANSAND S.

frie dansegrupper det 110 000 kroner, Musidra 265 000 kroner og Saltkompagniet Teater 160 000 kroner.

Frigrupper som fikk støtte i 1982:

- Høvik Ballett
- Collage Dansekompani
- Kantarellen Dansekompani

Passage
Nord,
kor:
Kjetil
Skøien
1989

Riss danse-
kompani, kor:
Mona Økland
1989

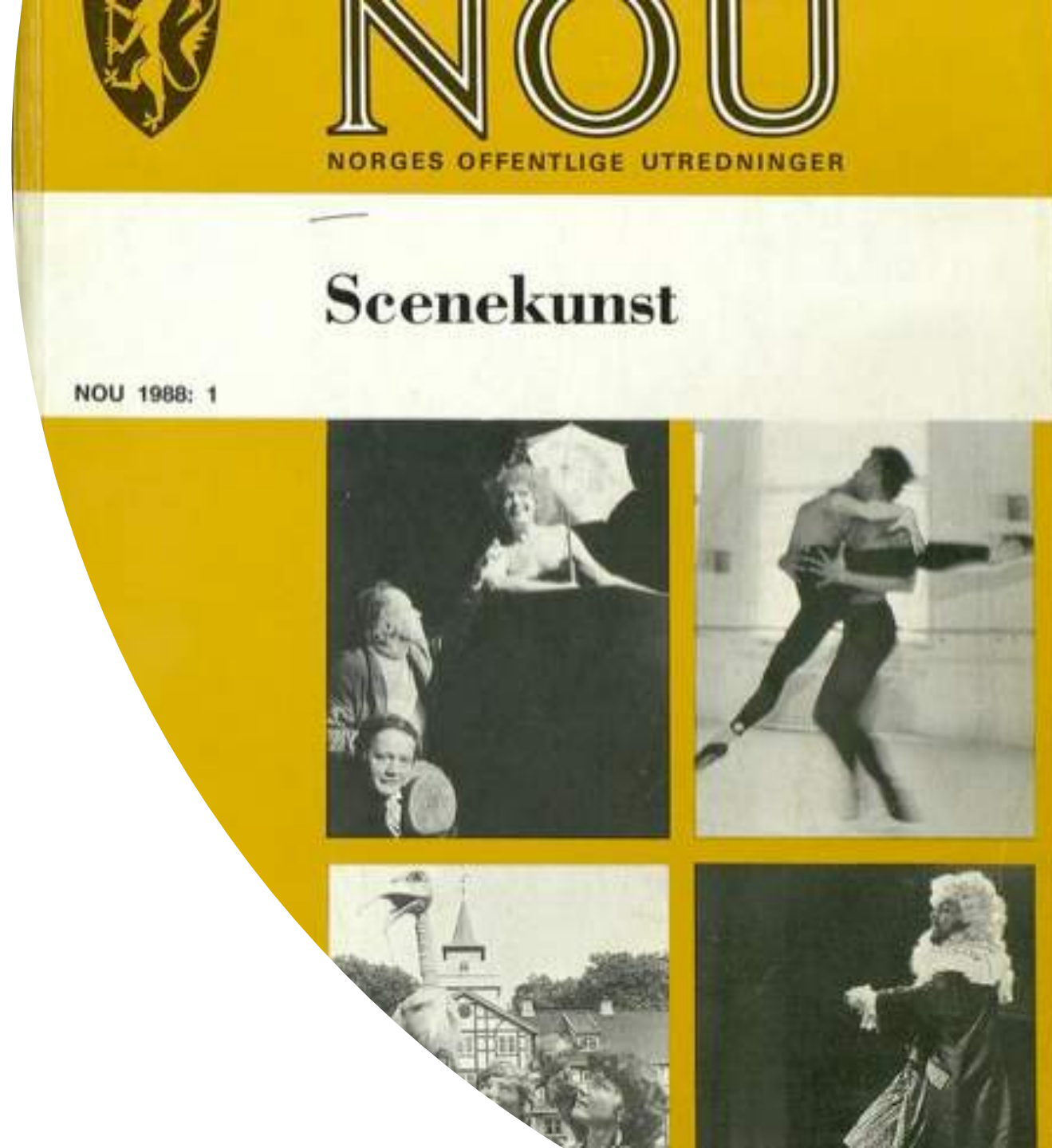
Frigrupper i dans på 80-tallet:

- Høvik Ballett (1969)
- Collage Dansekompani (1974)
- DansDesign (1976)
- Kantarellen Dansekompani (1980)
- Stellaris DansTeater (1980)
- Dansegruppen Huldra (1982)
- Riss dansekompani (1982)
- Imago danseteater (1983)
- Carte Blanche (1984)
- Andansekompaniet (1985)
- Hexakin (1986)
- Passage Nord (1985)
- Værket Dansekompani (1987)
- Zakraz Dansekompani (1987)
- Scirocco Dansekompani (1988)
- Breseé Dansekompani (1988)
- Dans og Toner (1988)
- Tromsø Danseteater (1989)

Endring i 1988

- Skilte mellom driftsstøtte og prosjektstøtte
- Mulighet for kvalitetsvurdering
- Økt til 9 millioner
- 1/3 øremerket dans
- Ti dansekompanier fikk støtte (mellom 150 000-600 000 kr.)

Ansvar for tilskuddsordningen for fri scenekunst

- 1982-1990: KUD
- 1990-91: Kulturrådet
- 1992-93: KUD
- 1994: Riksteatret
- Siden 1995: Kulturrådet –
oppnevnt nytt faglig utvalg for
scenekunst

SLUTT FOR COLLAGE DANSEKOMPANI

20 år som spydspiss i norsk samtidsdans

Etter et vellykket gjestespill i juni med 5 utsolgte hus på Théâtre de la Ville i Paris og særdeles gode kritikker, takker Collage Dansekompagni paradoksalt nok for seg, etter 20 år som et av de viktigste og ledende ensembler for moderne dans i Norge.

Dette fordi den norske "klattepolitikken" – hvor alle får litt, men ikke nok – umuliggjør kompaniets målsetting:

– å være et repertoarkompagni i kontinuerlig drift, med fast ansatte dansere og en langsiktig arbeidende administrasjon –

Fra Club 7 til Théâtre de la Ville (1974 - 1995)

Collage Dansekompagni ble opprettet i 1974 på Club 7 i Oslo, og kompaniet kan se tilbake på mange begivenhetsrike år. Over 60 ballerter er produsert, og norske som internasjonale stjernekoreografer har gjestet kompaniet, som også har hatt et utstrakt samarbeid med andre samtidskunstnere. Collage Dansekompagni har turnert Norge på kryss og tvers; både i egen regi og i samarbeid med Aust-Agder Teatret, Riksteatret og Rikskonsertene. Kompaniet har gjestet alle de nordiske land, samt vært invitert til festivaler i Italia, Frankrike, Belgia og Holland.

I Norge har Collage besøkt Festspillene i Nord-Norge og ble i forbindelse med 20-årsjubiléet i 1995 invitert til Festspillene i Bergen og Ibsenfestivalen på Nationalteatret med jubileumsforestillingen «Morte Forêt» av Karine Saporta.

Den rådende tildelingspolitikken for frie, profesjonelle, sceniske grupper er årsaken til at et enstemmig styre i Stiftelsen Collage Dansekompagni nå har besluttet å avvike driften innen årets utgang.

For ytterligere informasjon, vennligst kontakt kunstnerisk leder, Lise Nordal på tlf. 22 29 78 46.

Bildet: Mona Walderhaug (N) og Catherine Cloarec (F) fra jubileumsforestillingen «Morte Forêt», som ble produsert sammen med Centre Chorégraphique National de Caen/Basse-Normandie i forbindelse med Collage Dansekompagnis 20-års jubileum i 1995.

Collage Dansekompagni 1974-1995

- Avviklet etter 20 års virksomhet i protest mot rådende tildelingspolitikk
- Norsk klattepolitikk – alle får litt, men ingen får nok
- Ikke mulig å ha kontinuerlig drift, med fast ansatte dansere og langsiktig arbeidende administrasjon

Endring 1998

- Nytt 1: Scenekunstkonsulent (nå åremål fire år)

Nils Asle Bergsgard og Sigrid Røyseng

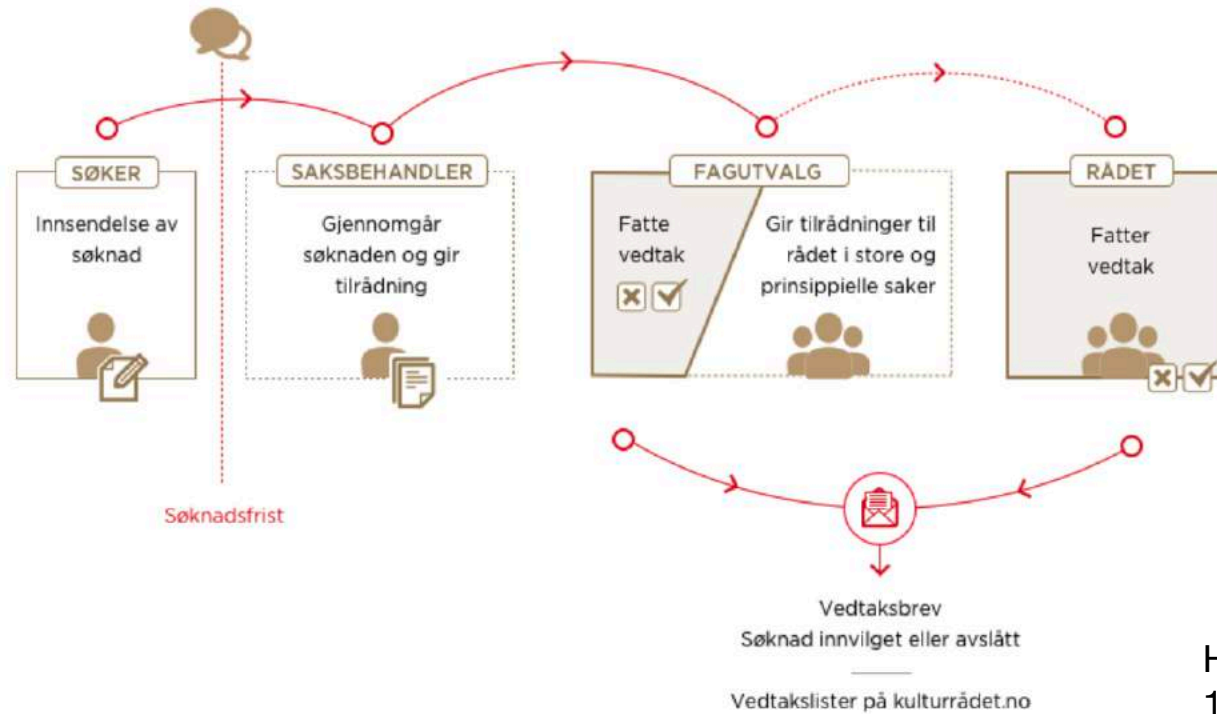
NY STØTTEORDNING - GAMLE SKILLELINJER

Evaluering av ordningen med tilskudd til fri scenekunst

SØKNADSBEHANDLING

Slik behandles søknaden til Norsk kulturfond

Hentet fra Kulturrådets nettside
16. oktober 2019

Faglig utvalg for dans i dag

- Kenneth Flak (f. 1975), Estland (leder)
- Lisa Nøttseter (f. 1981), Os/Bergen
- Anne Margrete Fiskvik (f. 1964), Trondheim
- Helle Siljeholm (f.1981), Oslo
- Mattias Ekholm (f.1970), Oslo
- Varamedlem: Sigurd Johan Heide (f. 1979), Tromsø

Endring 1998

- *Nytt 1: Scenekunstkonsulent (nå åremål fire år)*
  - Nytt 2: Fremme nyskapende scenekunst
  - Nytt 3: Kun prosjektstøtte
  - Nytt 4: Før frie sceniske grupper, nå fri scenekunst
-
- 27,1 millioner

Nils Asle Bergsgard og Sigrid Røyseng

NY STØTTEORDNING - GAMLE SKILLELINJER

Evaluering av ordningen med tilskudd til fri scenekunst

Basisfinansiering av frie scenekunstgrupper 2007

- Strømgren fikk avslag i 2005 om flerårig prosjektstøtte – aktiv lobbyvirksomhet – «det forutsettes at JSK får tilskudd fra ordningen»
- Gi større grad av økonomisk forutsigbarhet og langsiktighet
- Avlaste prosjektstøtteordning
- Endret i 2019 til Fri scenekunst – kunstnerskap

IDALOU

Hjem Artikler Kritikker

[an error occurred while processing this directive]

Siste artikler:

- Jon Fosse i Paris
- En tankevekkende innstilling
- Pressemelding fra Norsk teater- og orkesterforening
- Scenekunst i fokus
- Norges «virkelige nasjonalteater»
- Den 11. Ibsen-festivalen
- Innskrenket union
- Tradisjonsrik boklansering
- Nytt perspektiv på dramatik-oversettelsen
- En minister for scenekunsten?
- Dramatikarens sjuke mor
- Tysk regiteater på dagsorden
- Skal kunsten tjene fagplanene?
- Mer regiteater
- 12 søker Teater Ibsen
- Teateråret 2007: III
- Mer aktuell enn noensinne
- Teateråret 2007 - II
- Teateråret 2007 - I
- Norsk kulturråd og opposisjonen
- "Gigantår" for Riksteatret
- Variert vår

Tre millioner årlig til Jo Strømgren

[IdaLou Larsen](#)
Oppdatert torsdag, den 22. mars, 2007.

"Det forutsettes at Jo Strømgren Kompani får tilskudd fra ordningen", skrev Trond Giske da han i sitt budsjettforslag for 2007 foreslo en ny støtteordning for etablerte sceniske grupper.

Kulturminister har fått det som han ville. Det hadde heller ingen tvilt på: I tråd med ministerens forutsetninger har Kulturrådet bestemt at Jo Strømgren skal få 12 millioner kroner fordelt over fire år, det vil si tre millioner kroner i året.

12 millioner til Verdensteatret

Trond Giske hadde satt av seks millioner til ordningen i 2007, det var med andre ord plass til en frigruppe til. Kulturrådet har bestemt at Verdensteatret også skal motta tre millioner kroner over en fire-årsperiode. Naturligvis under forutsetning av at bevilgningen på seks millioner årlig til den nye ordningen blir opprettholdt i årene som kommer.

" - Både Verdensteatret og Jo Strømgren Kompani overskrider tradisjonelle sjangerinndelinger og representerer et rikt register av sceniske virkemidler og formidlingsformer. De fremstår som svært forskjellige, men viktig eksponenter for det frie feltet, sier Rådet i sin begrunnelse", og legger til at "det ble satt som forutsetning i Stortingets budsjettvedtak at Jo Strømgren Kompani er inne på ordningen".

Armlengdes-avstand

Jo Strømgren er en varm tilhenger av merkevarebygging i kunsten. Og Trond Giskes bysbarn har altså lykket, selv om han hadde søkt 3,5 millioner årlig av den nye ordningen for de neste fire årene, men bare fikk tre. I *Aftenposten* har han forklart at han av strategiske årsaker unngår å bruke betegnelsen "merkevare" når han henvender seg til Kulturrådet.

Jo Strømgren
Foto Knut Bry

Kulturminister Trond Giske

-
- JSK (2007-2018/2020)
  - winter guests (2012-2019)
  - IBP (2010-2019)
-
- zvc (2009-2020)
  - Fieldworks /Avdal (2013-2020)
  - Mette Edvardsen (2017-2020)
  - Ingri Fiksdal (2015-2022)
  - Impure Company (2009-2014?)

Fra 2006: Eget fagutvalg for dans

- Etter lang kamp fra NoDa
- Egen avsetning øremerket dans
- Egne representanter fra dans
- Kjempe mot hverandre, men ikke mot andre kunstarter
- Første avsetning: 16 mill.

Fra 3 millioner i 1982 til 154,1 millioner i dag

- Fri scenekunst – dans fikk i 2018 25,5 mill. kr.
- Fri scenekunst – teater fikk i 2018 30,3 mill. kr.
- Forprosjekt, gjestespill, arrangørstøtte, regionale kompetansesentre, kunstnerskap og kompetansehevende tiltak
- 25 % tildeling av søknad

Kulturdepartement versus Kulturrådet

- Institusjoner
- Varig karakter og nasjonal betydning
- Legitimitet gjennom å ha vært

- Langsiktighet, kontinuitet og forutsigbarhet
- Politisk anerkjennelse
- Integreert del av offentlige scenekunstopolitikk

- Prosjektbasert (oppstå, eksistere i en periode, for så å forsvinne)
- Kunstnerisk nyskaping
- Legitimitet i fremtidig potensial

- Sterkere kunstfaglig bedømming
- Kunstnerisk kvalitetsstempel

Prosjektorganisering - det frie feltets akilleshæl?

- Prosjekt som form – gir ikke livsløp, kontinuitet eller forutsigbarhet
- «De frie kompaniene skal være frie, de skal oppstå og nedlegges.»
- «Hvis noe nytt skal oppstå, må noe dø.»
- «Vi driver ikke institusjonsbygging. Vi gir støtte basert på en kunstnerisk vurdering, ikke fordi noen har holdt på i mange år.»
- Med andre ord, ingen har ansvaret?

Ønsker en ny helhetlig evaluering

NY STØTTEORDNING - GAMLE SKILLELINJER

Evaluering av ordningen med tilskudd til fri scenekunst

- Hvordan fungerer ordningene i det frie scenekunstheltet? Hvordan samsvarer ordningene med hverandre og dekker de alt de skal dekke?
- Hvordan fungerer oppnevning av fagutvalg? Habilitetsproblematikk? Får de sett nok? Får de betalt nok?
- Hvordan har arbeidet i utvalgene fungert?
- Hvilken makt og innflytelse har scenekunstkonsulentene? Forholdet mellom konsulentens innstillingsrett på ene siden og rådgivende virksomhet og rett til å initiere egne prosjekter på andre siden.
- Utvikling av søknadsmassen? Utvikling av tildelingspraksis (mellom dans og teater, mellom kort og lang prosjektstøtte, mellom drift og prosjekt, og mellom ulike estetiske uttrykk/sjangre/tendenser)?
- Er det noen særskilte estetiske utviklingstrekk ordningen har bidratt til å stimulere eller blokkere?

Dansekunsten i det frie feltet – hvor vil vi?

DANSENS
HVS

DANSEINFORMASJONEN